

ODLOČITVE PODKOMISIJE ZA VRHUNSKI ALPINIZEM

NAJBOLJŠI SLOVENSKI ALPINISTI '94

Ob zaključku lanskega leta je Planinska zveza Slovenije razglasila najuspešnejše alpiniste, alpinistične smučarje in njihove dosežke v letu 1994.

Svečana podelitev priznanj je bila 20. decembra v dvorani ČGP Delo v Ljubljani.

V letu 1994 je Komisija za alpinizem sprejela sklep, da izbor najboljših alpinistov in njihovih dosežkov opravi Podkomisija za vrhunski alpinizem. Ta je na svoji 12. redni seji dne 16. 12. 1994 na podlagi vzponov, ki so jih alpinisti opravili v letu 1994, izbrala najboljše vzpone doma in v tujini, najboljše alpinistke in alpiniste, najboljše alpinistične smučarje in alpinistične smuke ter najperspektivnejšo alpinistično navezo.

Najboljši alpinistični vzpon v tujini je prvenstvena smer »Kaj ima ljubezen s tem« prek južne stene Cerro Torreja, ki so jo v času od januarja do marca preplezali **Janez Jeglič**, **Marko Lukič** in **Miha Praprotnik**. Za smer je značilno zahtevno skalno in ledno plezanje v vihnem patagonskem vremenu.

Najboljši alpinistični vzpon v domačih hribih je prvenstvena smer v severni triglavski steni »Onkraj časa«, ki sta jo preplezala **Miha Kajzelj** in **Tomaž Jakofčič**. Smer odlikujejo zahtevni prehodi osme stopnje, slaba možnost varovanja in samo en uporabljen svedrovec.

NAJBOLJŠE ALPINISTKE

1. **Jasna Bratanič** za opravljene zahtevne zimske in poletne prvenstvene vzpone v domačih in tujih gorah; bila je tudi članica na odpravi Anapurna IV.

2. **Mira Zorič** za opravljene vzpone in kot članica na odpravi Anapurna IV.

3. **Špela Hleb** za opravljene vzpone pri nas in v tujini ter kot članica na alpinistični odpravi na Anapurno III.

NAJBOLJŠI ALPINISTI

1. **Vanja Furlan** je v lanskem letu med drugim opravil tri zahtevne vzpone: prvenstveno Slovensko smer v južni steni Mt. Cooka, najvišjega vrha Nove Zelandije; z **Urošem Ruparjem** tretji vzpon na Siniolču, 6888 m visok vrh v Sikimu;

predvsem pa izstopa njegov solo prvenstveni vzpon v alpskem stilu preko SZ stene Langšise Ri, ki je bil prvi solo vzpon, prvi vzpon v alpskem stilu in prvo prečenje Langšise Ri.

2. **Marko Lukič**; skupaj z Janezom Jegličem in Mihom Praprotnikom je preplezal prvenstveno smer v Južni steni Cerro Torreja, ob tem pa je preplezal še tri smeri z oceno X+. Tako je eden od redkih alpinistov na svetu, ki jim je v eni sezoni uspelo združiti alpinizem in zahtevne športno plezalne vzpone.

3. **Janko Oprešnik** za veliko število opravljenih solo prvenstvenih vzponov in vzponov v navezi, ki jih je opravil v domačih in tujih gorah.

Predsednik PZS Andrej Brvar podeljuje priznanje najboljšemu alpinistu leta 1994 Vanju Furlanu

Foto: Igor Modic

NAJPERSPEKTIVNEJŠA ALPINISTIČNA NAVEZA

Komisija je zaradi zahtevnih vzponov, ki sta jih večino opravila skupaj, tokrat namesto najbolj perspektivnega alpinista izbrala navezo **Peter Mežnar-Matic Jošt**, in sicer za preplezano Britansko smer v Grandes Jorasses, Supercouloir v Taculu in za zahtevne proste ponovitve v domačih hribih.

NAJBOLJŠI ALPINISTIČNI SPUST

Spust čez vzhodno steno Matterhorna z rame z oceno VI S 6+, S 5,6 in višino 1200 m, ki sta ga opravila **Davo** in **Drejc Karničar**.

NAJBOLJŠI ALPINISTIČNI SMUČARJI

1. in 2. mesto si delita **Davo** in **Drejc Karničar**, ki sta skupaj presmučala večino najtežjih spustov, od katerih izstopata spusta po V steni Matterhorna in po severnem ozebniku v Mt. Blanc du Taculu.

3. **Marko Čar**, alpinistični smučar, ki smuča s snežno desko, za presmučane prvenstvene smeri v domačih gorah in za smučanje z zahodnega sedla Siniolčuja v Sikimski Himalaji.

ALPINISTIČNO SMUČANJE PO MATTERHORNU

Ob teh podelitvah priznanj najboljšim v lanskem letu objavljamo razmišljanje **Dava Karničarja**, vrhunskega vsestranskega smučarja, o alpinističnem smučanju. Takole piše mladi mož, ki je skupaj s svojim bratom Drejcem lani smučal z Matterhorna:

Kot aktiven tekmovalac v alpskem smučanju v tistih letih, ko sem bil prepričan, da znam smučati, sem z osuplostjo spremljal dosežke **Mraka**, **Jamnika** in **Zaplotnika**. Spraševal sem se, kaj vse je treba še znati za tako drzne podvige, kot je smučanje z vrha Triglava, Jalovca, s severne stene Grintovca.

Po sprejemu med alpiniste in ob vedno boljšem poznavanju življenja med gorami in strmimi stenami sem

počasi reševal uganko. Može so odličnemu poznavanju smučanja vtisnili svojo gorniško dušo in instinktivno previdnost. Prav gotovo so se na takšne podvige skrbno pripravljali, dejanja pa so bila veličastna. Smučali so z vrha gore, po severnih stenah, kilometer in več višinske razlike in — kar je zelo pomembno: zgolj s smučarsko opremo — po smeri vzpona. To je zgled, ki se ga je treba okleniti, če poročamo o tako imenovanem alpinističnem smučanju.

Ponosen sem, da sva z Drejcem tudi Matterhorn presmučala na tako čist način, ki prav gotovo ponavljalcu pusti globlji, tisti gorniški vtis.

Za kaj gre?

Ob povečanem zanimanju tudi za takšen alpinizem pri nas (česar moramo biti veseli) vse premalo akterjev in ljubiteljev gora in tudi zvestih opazovalcev dogajanj s strani ve, kaj je in kaj ni ta dejavnost, za katero je že kar prešlo v navado, da je ekstremna, skrajno izpostavljena, na meji mogočega...

Najprej o načinu smučanja in varnosti.

Preveč papirja bi porabili za utemeljevanje, kako je vrh koristna za navezo ali samohodca v gorah - ob vzponu in sestopu. Ko pa govorimo o smučanju, to ni tako! Za alpinista — smučarja je največja varnost v pravilni izbiri podviga in kritični presoji lastnih sposobnosti. Smučar, ki mu vrh pomaga premagati strah, je zelo omejen v svojem gibanju in se tako prelevi v sestopajočega na smučeh. Če pa je vrh sproščena ali za njim, si pri najboljši volji ne predstavljam vijuganja, ob katerem se krivina ali rep smuči ne bi zapletala v to vrh. Absurd je popoln, ko takšna mesta nekateri »štampajo« ob vrveh,

ocenijo pa jih s S, kar pomeni smučanje, in s težavnostjo, kakršne naklonine jim je, viseč na vrvi, uspelo izmeriti. Kar nekajkrat sem že strmel nad sledmi, ki so jih pustili teptalci za sneg, in to visoko v gorah, v strmih grapah. No, začudenje je splahnelo, ko sem prebral, da gre za drzno dejanje, izpostavljeno in skrajno ekstremno smučanje določene smeri. Saj ne zamerim poročevalcem; trkam le na dušo tistih, ki mimo želje po afirmaciji ne odprejo svojih src poštenosti, lojalnosti in podobnim vrednotam, brez katerih je tudi sicer težko živeti.

Smeri ocenjujemo do sedme, skrajno težavnostne stopnje. Vendar občutek nevarnosti, ki ji lahko botrujejo samo nekoliko neprijetne razmere, še ne sme biti vzrok za izrazito previsoko ocenjevanje smeri. Že res, da uspeh ob kategorizaciji ne more izostati; kaj pa vest, tista v gorah izoblikovana in preizkušena pokončna drža?

Zelo previden je treba biti tudi ob fotografiranju alpinističnega smučanja, da ne pride do takšnih nerodnosti, kot smo ji bili priča na naslovni strani Planinskega vestnika v februarju 93. Ko sem se po dolgi odsotnosti od doma razveselil našega branja in sem najstarejšo izhajajočo revijo na Slovenskem potegnil iz ovitka, bi mi smučar z naslovnice skoraj zgrmel po tleh. Lep, sončen dan, drevesa v dolini so se odločila rasti pod kotom tam okoli 45 stopinj, da bi le ekstremist imel opraviti z osupljivo strmim pobočjem. Tendenciozno poročanje, slikovno in pisno, ki mnogokrat ne pozna zgodovinskega spomina, marsikateremu imenu najde mesto v kateri od odprav. Čas, ta naš zvesti sopotnik, pa je tisti, ki postavi vse stvari na svoje mesto.

STROKOVNA SKUPINA KOMISIJE ZA ŠPORTNO PLEZANJE JE IZBRALA

NAJBOLJŠI ŠPORTNI PLEZALCI LETA 1994

Za slovensko športno plezanje je bilo leto 1994 prav gotovo najuspešnejše doslej. Na številnih področjih so bili doseženi rezultati, ki dovolj jasno kažejo, da se kvaliteta tega športa v Sloveniji nenehno dviguje.

Na največjih tekmovanjih je naši reprezentanci lani uspelo tisto, kar smo že dolgo časa pričakovali: finale na tekmi svetovnega pokala. To je uspelo 17-letni plezalki iz Mojstrane **Martini Čufar**, ko se je na tekmi v Birminghamu uvrstila na 6. mesto in v skupni uvrstitvi svetovnega pokala pristala med najboljšo deseterico plezalk. Prav tako je bila zelo uspešna v svetovnem pokalu tudi **Metka Lukančič**, ki je bila s 7. in 9. mestom dvakrat na robu finala.

Moški del reprezentance je bil na svetovnem pokalu nekoliko manj uspešen; najboljši je bil **Vili Guček** z 21. mestom v Beljaku. Toda fantje so na vsakoletnem Rock Mastru v Kranju, kjer se zberejo najboljši plezalci sveta, dokazali, da so se sposobni kosati s svetovno elito.

60

Zelo velike uspehe pa so v lanskem letu na tekmovanjih po svetu dosegali naši mladi plezalci. Višek sezone je bilo seveda svetovno mladinsko prvenstvo v Leipzigu, od koder se je naša reprezentanca vrnila z izvrstnimi uvrstitvami. V posameznih kategorijah so za beležili naslednje rezultate: 4. mesto **Katarine Štremfelj**, 5. mesto **Martine Čufar**, 6. mesto **Eve Tušar**, 7. mesto **Maje Šuštar** in **Urha Čehovina** ter 8. mesto **Aleša Strojana**.

Poleg svetovnega prvenstva so se mladi plezalci udeležili še vseh treh mednarodnih tekem. V Bolzanu so pobrali zmagi v dveh kategorijah (od petih) in bili ekipno najboljši, v Pragi so bili prav tako ekipno najboljši in v desetih kategorijah pobrali 4 zlate, 2 srebrni in 4 bronaste kolajne. Doma v Škofji Loki pa so bili v šestih kategorijah s 4 zmagami daleč najuspešnejši.

Imamo torej zelo talentiran rod plezalcev, od katerega si ob načrtnem in strokovnem delu lahko še veliko obetamo. Eden od razlogov za veliko kvaliteto mladih